

Barn- och utbildningsnämnden

§ 19

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2023 (BUN24/2)

Beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2023 med resultat 952 514 tkr vilket är 21 136 tkr positiv avvikelse jämfört budget och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Barn- och utbildningsnämnden ställer sig bakom i verksamhetsberättelsen åiterrapporterad status och prognos av hur väl nämndens mål bedöms vara uppfyllda vid utgången av år 2023.

Sammanfattning

Målen och indikatorer beslutade i april 2023 och har därför inte hunnit följas upp under en längre tid.

Mål 1: "Vår undervisning leder till goda resultat" är prognosen god att målet uppnås.

Mål 2: "Våra lärmiljöer är inspirerande, ändamålsenliga och inkluderande"

Mål 3: "Alla barn och elever i våra förskolor och skolor vill och kan vara närvarande".

Mål 4: "Alla barn och elever i våra förskolor och skolor känner sig trygga" har det gått för kort tid för att kunna göra en bedömning.

Prognosen är god att slutföra utvecklingsuppdragen som nämnden beslutat. Alla uppdrag är påbörjade utom ett. Det planeras att starta under våren.

Det ekonomiska utfallet för året är ett överskott på 21,1 mnkr en avvikelse från budget med 2,2%. Bruttokostnaden är 1 683,3 mnkr. Nettokostnaden är 952,2 mnkr och har utökats med 21,5 mnkr eller 2,3 % jämfört 2022. Årets överskott beror på högre intäkter än budgeterat för statsbidrag och barnomsorgsavgifter samtidigt som färre barn och elever i verksamheterna lett till lägre kostnader.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande - Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2023
- Promemoria - Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2023

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsförvaltningen

Ekonomichef

Paragrafen är justerad.

Barn- och utbildningsnämnden

Anna Maria Svensson
Stabschef

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2023

Dnr BUN24/2

Förslag till beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2023 med resultat 952 514 tkr vilket är 21 136 tkr positiv avvikelse jämfört budget och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Barn- och utbildningsnämnden ställer sig bakom i verksamhetsberättelsen återrapporterad status och prognos av hur väl nämndens mål bedöms vara uppfyllda vid utgången av år 2023.

Sammanfattning av ärendet

Målen och indikatorer beslutade i april 2023 och har därför inte hunnit följas upp under en längre tid.

Mål 1: "Vår undervisning leder till goda resultat" är prognosen god att målet uppnås.

Mål 2: "Våra lärmiljöer är inspirerande, ändamålsenliga och inkluderande"

Mål 3: "Alla barn och elever i våra förskolor och skolor vill och kan vara närvarande".

Mål 4: "Alla barn och elever i våra förskolor och skolor känner sig trygga" har det gått för kort tid för att kunna göra en bedömning.

Prognosen är god att slutföra utvecklingsuppdragen som nämnden beslutat. Alla uppdrag är påbörjade utom ett. Det planeras att starta under våren.

Det ekonomiska utfallet för året är ett överskott på 21,1 mnkr en avvikelse från budget med 2,2%. Bruttokostnaden är 1 683,3 mnkr. Nettokostnaden är 952,2 mnkr och har utökats med 21,5 mnkr eller 2,3 % jämfört 2022. Årets överskott beror på högre intäkter än budgeterat för statsbidrag och barnomsorgsavgifter samtidigt som färre barn och elever i verksamheterna lett till lägre kostnader.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse, 2024-02-27

PM – Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse, 2024-02-27

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsförvaltningen
Ekonomichef

Elin Elfqvist
Tf förvaltningschef barn och utbildning

Anna Maria Svensson
Stabschef barn och utbildning

Barn- och utbildningsnämnden

Anna Maria Svensson
Stabschef

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2023

Dnr BUN24/2

1. Året i korthet

Måluppfyllelse och utvecklingsuppdrag

Målen och indikatorer beslutade i april 2023 och har därför inte hunnit följas upp under en längre tid.

Mål 1: "Vår undervisning leder till goda resultat" är prognosen god att målet uppnås.

Mål 2: "Våra lärmiljöer är inspirerande, ändamålsenliga och inkluderande"

Mål 3: "Alla barn och elever i våra förskolor och skolor vill och kan vara närvarande".

Mål 4: "Alla barn och elever i våra förskolor och skolor känner sig trygga" har det gått för kort tid för att kunna göra en bedömning.

Prognosen är god att slutföra utvecklingsuppdragen som nämnden beslutat. Alla uppdrag är påbörjade utom ett. Det planeras att starta under våren.

Ekonomi

Det ekonomiska utfallet för året är ett överskott på 21,1 mnkr en avvikelse från budget med 2,2%. Bruttokostnaden är 1 683,3 mnkr. Nettokostnaden är 952,2 mnkr och har utökats med 21,5 mnkr eller 2,3 % jämfört 2022. Årets överskott beror på högre intäkter än budgeterat för statsbidrag och barnomsorgsavgifter samtidigt som färre barn och elever i verksamheterna lett till lägre kostnader.

2. Verksamhetsuppföljning

Grunduppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för följande uppgifter som regleras i Skollag: förskola, förskoleklass, grundskola, skolbarnsomsorg, pedagogisk omsorg, särskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola.

Barn- och utbildningsnämnden fullgör också kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna, som innefattar kommunal vuxenutbildning, svenskundervisning för invandrare samt särskild utbildning för vuxna. Nämnden ansvarar även för Ekerö kommuns arbetsmarknadsavdelning.

Barn- och utbildningsnämnden fullgör även kommunens uppgifter avseende aktivitetsansvar för ungdomar i kommunen som inte går i gymnasieskola eller gymnasiesärskola och som inte fyllt 20 år.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för skolskjutsverksamhet, måltidsverksamhet i förskola och skola samt elevhälsa. Barn- och utbildningsnämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan.

Inom ramen för barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden ingår också myndighetsutövning, att bevilja tillstånd, utöva tillsyn och ge bidrag till fristående verksamheter i enlighet med Skollagen och skolförordningar.

Barn och utbildningsnämnden ansvarar för investeringar, kapacitetsplanering och skolorganisation inom verksamhetsområdet.

Barn- och utbildningsnämnden samverkar med övriga kommunala nämnder, andra myndigheter och enskilda organisationer som berörs av nämndens verksamhetsområde.

Barn- och utbildningsnämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i nämndens verksamhet.

Målområde: Undervisning

Vi vill ha en variation av läromedel, differentierad och engagerande undervisning som skapar motivation till att utvecklas och lära.

Mål 1: Vår undervisning leder till goda resultat.	2022	2023
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	91,6	89,5
Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	241,6	242,9
Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, hemkommun, andel (%)	95,5	93,8
Elever i åk 6, betygspoäng i svenska, kommunala skolor, genomsnitt	14,4	13,4
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	81	78
Andel (%) positiva svar förskoleenkäten: Jag upplever att mitt barn utvecklas och lär sig saker på förskolan.		88%
<i>Gröna siffror indikerar förbättrat värde sedan föregående mätning. Röda siffror indikerar försämrade värden</i>		

Bedömning undervisning

Kunskapsresultaten är stabila i de flesta årskurser, men med en svag försämring när det gäller flickornas resultat. Skillnaden mellan pojkar och flickors resultat behöver bevakas för att se om det är en trend. I skolenkätens syns att flickorna är mer negativa till undervisningen än pojkar, speciellt på högstadiet. I jämförelse med andra liknande kommuner står sig Ekerös kunskapsresultat starkt. Även om nedgången i resultat på nationella prov i årkurs 3 och betygspoängen i svenska i åk 6 följer rikstrenden är det också något att analysera vidare för att kunna åtgärda för att nå målen med undervisningen.

I förskolan svarar en stor andel av vårdnadshavarna att de upplever att deras barn lär sig och utvecklas. Förskoleenkäten genomfördes första gången 2023.

Angående kunskapsresultatet är prognosen god att nå målet.

Målområde: Lärmiljöer

Vi vill ha adekvata, tillgängliga, hälsosamma och kreativa lärmiljöer för elever och personal

Mål 2: Våra lärmiljöer är inspirerande, ändamålsenliga och inkluderande	2022	2023
Index för frågeområde trygghet i skolenkäten åk5		7,9
Index för frågeområde trygghet i skolenkäten åk8		7,4
Index för frågeområde studiero i skolenkäten åk5		5,1
Index för frågeområde studiero i skolenkäten åk8		5,8
Andel positiva svar i skolenkäten åk 5: Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet?		31,5%
Andel positiva svar i skolenkäten åk 8: Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet?		16%
Andel positiva svar förskoleenkäten: Jag upplever att den pedagogiska miljön ute och inne (material och dess tillgänglighet) på mitt barns förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande		75%
Elevernas bedömning i skolornas resultatdialoger		
<i>Gröna siffror indikerar förbättrat värde sedan föregående mätning. Röda siffror indikerar försämrade värden</i>		

Bedömning lärmiljöer

Resultaten på skolenkäten är bekymmersamma. Ekerö elever svarar lågt i jämförelse med andra kommuner både när det gäller trygghet och studiero samt intresse för studier. För förskolans del är läget mer positivt. Svaren skiljer sig mellan förskolor, men det kan till stor del tillskrivas ombyggnationer. När det gäller skolan är skillnaden tydligt mellan pojkar och flickors resultat. Pojkarna är tryggare och upplever att de har bättre studiero. Skolorna har även genomfört dialoger med elever och där lyfts den fysiska miljöns stora betydelse för trygghet och studiero. I dagsläget är det svårt att göra en prognos över om vi kan nå målet under mandatperioden.

Målområde: Närvaro

Vi vill att våra barn och elever ska sakna skolan och skolan ska sakna eleverna när de inte är där.

Mål 3: Alla barn och elever i våra förskolor och skolor vill och kan vara närvarande	2022	2023
Andel lever >50% total frånvaro per läsår	1%	1,6%
Andel elever >15% total frånvaro per läsår	30,5%	22,3%
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	79,4%	79,6%
Andel positiva svar förskoleenkäten: Jag upplever att mitt barn trivs och har roligt		91,0%
Andel positiva svar i skolenkäten åk 5: Hur nöjd är du med din skola?		65,0%
Andel positiva svar i skolenkäten åk 8: Hur nöjd är du med din skola?		51,0%
<i>Gröna siffror indikerar förbättrat värde sedan föregående mätning. Röda siffror indikerar försämrade värden</i>		

Bedömning närvaro

Den mindre omfattande skolfrånvaron (upp till 15%) har minskat under 2023, men gruppen som har omfattande skolfrånvaro över 50% ökar. Det finns inga tydliga skillnader när det gäller andelen pojkar och flickor med omfattande skolfrånvaro över tid. En positiv trend syns på gymnasiet där större andel av Ekerö elever tar examen inom fyra år. Skolenkäten visar att Ekerös elever skattar sin skola lägre jämfört med andra kommuners elever. Det krävs därför ett fortsatt målinriktat arbete för att nå målet för området närvaro.

Utan kraftfulla och effektiva åtgärder blir det svårt att nå målet under mandatperioden.

Målområde: Trygghet

Vi vill ha trygga och inkluderande verksamheter där alla barn och elever känner att de kan vända sig till vuxna och ingår i ett meningsfullt sammanhang.

Mål 4: Alla barn och elever i våra förskolor och skolor känner sig trygga	2023	2023
Index för frågeområde trygghet i skolenkäten åk5		7,9
Index för frågeområde trygghet i skolenkäten åk8		7,4
Andel positiva svar förskoleenkäten: Jag känner mig trygg med att lämna mitt barn på förskolan		92%
Elevernas bedömning i skolornas resultatdialoger		
<i>Gröna siffror indikerar förbättrat värde sedan föregående mätning. Röda siffror indikerar försämrade värden</i>		

Bedömning trygghet

Vårdnadshavare i förskolan känner i hög grad att de är trygga med att lämna sina barn på förskolan. Tyvärr visar resultaten på skolenkäten att det återstår arbete för att alla elever ska känna sig trygga i skolan. I de lägre åldrarna menar många av eleverna att rasterna känns otrygga. Skolorna har ett pågående arbete för att öka vuxennärvaro och organisationen av rastverksamheterna. Flickorna skattar sin trygghet lägre än vad pojkarna gör.

Resultaten på skolenkäten indikerar att vi har ett arbete att göra inom målområdet. I dagsläget är det svårt att göra en prognos när målet är nått.

Utvecklingsuppdrag

Arbetet med de uppdrag som togs av nämnden "Att utveckla barn- och utbildningsförvaltningens samverkan med socialtjänsten samt hälso-och sjukvården" har påbörjats. Prognosen är god att uppdraget kan utföras.

När det gäller "att kartlägga och utveckla skolornas arbete med språkutveckling och hur de arbetar med skolbibliotek och olika typer av läromedel som resurser i lärandet" är arbetet i inledningsskedet. Prognosen är god att uppdraget kan utföras.

Utvecklingen av "det närvarofrämjande arbetet till att även omfatta stöd till elever i åldern 16–20 år" sker med stöd från Europeiska Socialfonden (ESF) genom ett projekt för fullföljda studier som Sveriges kommuner och regioner (SKR) leder. Förvaltningen har genomfört en utredning om hur stödet inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), samt stödet till ungdomar som blivit behöriga till gymnasiet men som av olika skäl inte kan studera inom ordinarie gymnasieprogram, denna utredning är underlag för arbetet inom projektet. Prognosen är god att uppdraget kan utföras.

Central elevhälsa har inlett en insats för att "utveckla kompetensen kring begåvning, kognitiva funktioner och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) i alla klassrum, fritids och förskolor" genom en utbildningsinsats. Prognosen är god att uppdraget kan utföras. Central elevhälsa har beviljats utvecklingsmedel från SPSM för ett projekt med syftet att öka måluppfyllelse och trivsel för elever med svagteoretisk begåvning projektet. Detta startade ht -23 där psykolog och specialpedagog arbetar tillsammans med mellanstadie lärare på Närlunda skolan för att utveckla undervisningen för att bättre möta elevgruppen.

Arbetet "att tillsammans med eleverna se över och föreslå förbättringar i arbetsmiljön i skolan" har ännu ej påbörjats. Prognosen är trots detta god att uppdraget kan utföras.

Väsentliga händelser

Skollagsförändringar

Kommuner får möjlighet att från och med 1 juni 2023 erbjuda sfi till personer som flytt från Ukraina. Kommuner som enligt den nya bestämmelsen erbjuder sfi till personer som ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd kan få statsbidrag.

Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen som syftar till att fler barn ska gå i förskola och få möjlighet till bättre språkutveckling i svenska. Ändringarna innebär bland annat att hemkommunen inför hösten det år ett barn fyller tre år ska ta kontakt med barnets vårdnadshavare, om barnet inte redan har en förskoleplats.

Riksdagen har även beslutat om ändringar i skollagen som syftar till att stärka elevhälsan. Ändringarna innebär bland annat att elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och det förtydligas i skollagen att den ska samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten när det behövs. Det införs också krav på att det ska finnas tillgång till specialpedagog eller speciallärare för elevhälsans specialpedagogiska insatser.

Grundsärskolan, gymnasiesärskolan och komvux som särskild utbildning byter namn till anpassade grundskolan, anpassade gymnasieskolan och komvux som anpassad utbildning. Uttrycket utvecklingsstörning ersätts i skollagen av intellektuell funktionsnedsättning och benämningen träningskola tas bort.

Projektdeltagande

Förvaltningen deltar i det ESF- finansierade projektet ”Utvecklingsprogram för fullföljd utbildning (UP2)”. Projektet är till för kommuner som vill utveckla sitt förebyggande arbete och ge fler unga möjligheter att bli behöriga till gymnasiet och fullfölja sin utbildning där. Förvaltningen får medel för 165% tjänst och bidra med självfinansiering till ca 50%. Samtliga högstadieskolor, Centralelevhälsa och CVAG är med i projektet.

Utbildningar

Förvaltningen fortsätter med lärarakademin. Under året avslutades kursomgång 3 och kursomgång 4 påbörjades. Utbildningen är finansierad av statsbidrag och i varje kursomgång, som omfattar 10 dagar, utbildas 10-12 lärare i ämnesområden med direkt koppling till deras arbete som lärare, exempelvis ledarskap, undervisningsmetodik och retorik.

På enhetsnivå genomfördes en rad olika utbildningar, t ex samarbetsbaserad problemlösning, tillgängliga lärmiljöer, lektionsdesign och mycket mer.

Tillsammans med rektorerna genomförde förvaltningen en utbildning i hur man systematiskt kan följa upp lärarnas undervisning och lämna konstruktiv feedback utifrån observationer i klassrummen.

Central elevhälsa erbjöd och genomförde riktade utbildningsinsatser utifrån enheternas behov och i dialog med respektive rektor.

Staben genomförde utbildning för kommunens biträdande rektorer i förskolan och skolan inom en rad olika ämnesområden, exempelvis skollag, kommunallag, särskilt stöd mm.

Byggen av förskolor och skolor

Startskottet har gått för byggnation av nya Ekebyhovsskolan på bryggavägen och arbetet fortskrider nu med målet att kunna flytta in i nya skolan hösten 2025.

Stamvägens förskola har flyttat in i sina nya lokaler och invigning skedde i september 2023.

Nya förskolan Tappsund har slutbesiktigats i december 2023 och verksamhet beräknas flytta in under våren 2024.

Planering fortskrider avseende två förskolor i Stenhamra med byggstart eventuellt i början på 2024. Detta innebär en utökning med åtta avdelningar i Stenhamra/Färingsö.

Adelsö förskola har sedan januari 2023 nya renoverade lokaler med ett nytt ändamålsenligt kök.

Renovering efter branden juni 2022 på Ekendal fortskrider och beräknas vara klart senare delen av våren 2024.

Anpassad gymnasieskola

En arbetsgrupp har upprättats för att planera för kommunens nya verksamhet; anpassat gymnasium. Målsättningen är att starta 2025 i lokaler i anslutning till Tappströmsskolan men redan hösten 2024 smyger vi i gång verksamheten i anpassad grundskolas lokaler (enligt beslut av barn- och utbildningsnämnden).

Resursfördelningsutredning

Vi har slutfört resursfördelningsutredningen och redovisat för barn- och utbildningsnämnden. Vi har genomfört ett omfattande arbete med konsultstöd och i samarbete med ekonomiavdelningen för att omarbete våra budgetdokument och öka transparensen avseende beräkningsnycklar mm. Arbetet genomfördes med bred delaktighet från rektorer och nyckelpersoner inom förvaltningen och ekonomienheten.

Digitalisering

Digital agenda färdigställdes under 2020 och presenterades i barn- och utbildningsnämnden. Fyra utvecklingsområden identifierades och de var; digitalt lärande, trygghet och tillgänglighet, digital kompetens och digitala verktyg, styrning och ledning samt effektiv förvaltning. Förvaltningens ledningsgrupp är styrgrupp för den digitala agendan och pågående projekt, budget och riktning för planerade och pågående digitala projekt stäms av regelbundet. Uppföljning sker inom ramen för befintliga uppföljningsstrukturer såsom nämndens verksamhetsberättelse och förvaltningens verksamhetsuppföljning.

Under 2023 har en utvärdering av agendan genomförts. Utvärderingen visar att förvaltningen uppnått delmålen inom flera områden.

Ett stort projekt som omfattar många medarbetare inom barn- och utbildningsförvaltningen är digitaliseringen av nationella prov. Digitala nationella prov och betygsstödjande bedömningsstöd införs successivt i hela Sverige med start år 2024. Inför det behöver alla skolor få rätt teknik, organisation och kompetens på plats.

Internkontroll

Barn- och utbildningsnämnden har genomfört uppföljning av internkontroll i enlighet med internkontrollplanen. Under 2023 har följande områden varit föremål för barn- och utbildningsnämndens interna kontroll: Rapportering av statistik till Statistiska Centralbyrån (SCB), Sekretessprövning, Dataskydd, registrerings-förteckning samt Mottagande grundsärskola.

Inget delområde får bedömningen 1 (Mindre bra), två delområden 2 (Ok, men behöver förbättras) och fem delområden får 3 (Bra). Avseende de delområden som fått bedömning 2 (ok, men behöver förbättras) kommer de att ingå i 2024 års internkontrollplan. Kontrollområdet Mottagande grundsärskola (numera anpassad grundskola) kommer i sin helhet också att ingå i 2024 års internkontrollplan då det bedöms ha ett stort riskvärde. Övriga delområden omhändertas inom ramen för förvaltningens systematiska kvalitetsarbete.

3. Ekonomi

Verksamhet (drift) inklusive verksamhetsmått och nyckeltal

Det ekonomiska utfallet för året är ett överskott på 21,1 mnkr en avvikelse från budget med 2,2%. Bruttokostnaden för året är 1683,3 mnkr. Nettokostnaden är 952,2 mnkr en utökning med 21,5 mnkr eller 2,3% jämfört med 2022. Årets överskott beror på högre intäkter än budgeterat för statsbidrag och barnomsorgsavgifter samtidigt som färre barn och elever i verksamheterna lett till lägre kostnader.

Under året har 61,9 mnkr erhållits i statsbidrag jämfört budgeterade 47,8 mnkr. En positiv avvikelse med 14,1 mnkr där högre statsbidrag än budgeterat erhöles för bland annat Yrkesvux-lärling, bidrag från Specialpedagogiska skolmyndigheten till projekt för att öka kompetens kring elevstöd och ökad skolnärvaro, fortbildning specialpedagogik samt att det under året tillkom statsbidrag för läromedel. I avvikelserna ingår även ej budgeterat bidrag för kvalitetshöjande åtgärder till fristående förskolor som har förmedlats vidare.

Antalet barn och elever är lägre än budgeterat inom flertalet verksamheter med en minskning på 82 elever (1,9%) i grundskolan, 69 barn (3,9%) i skolbarnsomsorgen, 32 barn (1,9%) i förskolan och 14 elever (1,0%) i gymnasiet. Anpassad gymnasieskola hade en minskning med 3 elever (19,6%) medan anpassad grundskola ökade med 6 elever (9,6%). Fritidsklubbarna hade 45 fler barn än budgeterat.

Jämfört med 2022 finns den största minskningen inom förskolan med 43 färre barn 2023. Sett över en 5-årsperiod har antalet barn inom förskolan minskat med 60 samtidigt som antalet barn på gymnasiet har ökat med 106.

De ekonomiska effekterna av volymavvikelserna i form av skolpeng för åldrarna 0-16 år är ett överskott för förvaltningen på 11,5 mnkr.

Avvik (+) fler än (-) färre än budget

Antal barn/elever	2019	2020	2021	2022	2023	Budget 2 023	Avvik 2023	Avvik %	Förändring 2019-2023
Förskola/Ped omsorg barn 1 - 5 år	1 725	1 703	1 704	1 708	1 665	1 697	-32	-1,9%	-60
Skolbarnsomsorg 6 - 9 år	1 719	1 712	1 729	1 726	1 707	1 776	-69	-3,9%	-12
Öp fh/fritidsklubb 10 - 12 år	828	812	839	868	873	828	45	5,5%	45
Förskoleklass	438	434	445	445	430	441	-12	-2,6%	-8
Grundskola År 1 - 9	4 197	4 252	4 264	4 244	4 211,5	4 293	-82	-1,9%	15
Anpassad grundskola År 1 - 10	32	34	31	31	34	28	6	19,6%	2
Gymnasieskola/folkhögskola	1 220	1 258	1 288	1 293	1 326	1 340	-14	-1,0%	106
Anpassad gymnasieskola	7	11	19	23	24	26	-3	-9,6%	17

Förvaltningen centralt redovisar 19,9 mnkr lägre nettokostnad än budget. Överskottet beror till stor del på 16,2 mnkr mer i intäkter än budgeterat för statsbidrag och då fler förskolor än budgeterat låtit kommunen ta in barnomsorgsavgiften för att sedan erhålla ersättning från kommunen.

Förvaltningens kostnader är 3,8 mnkr lägre än budgeterat vilket främst beror på färre barn och elever i verksamheterna. Sett till enbart utbetalning av enbart utbetalning av skolpeng är den 11,5 mnkr lägre än budgeterat och gäller åldrarna 0-16 år samt att volymreserv inte behövde användas. Högre kostnader än budgeterat utgörs av utbetalning av avgiftskompensation utöver skolpeng till de fristående förskolor där kommunen tagit in barnomsorgsavgiften. Övriga kostnader som ökat utöver budget är omsorg på obekvämt arbetstid samt skolskjutsar där nytt avtal från 1 juli lett till underskott på 2 mnkr.

Ekerös kommunala förskolor och skolor redovisar ett underskott för året med 4,1 mnkr. Intäkterna överstiger budget med 7,2 mnkr samtidigt som kostnaderna är 11,3 mnkr högre än budgeterat. Högre intäkter i form av statsbidrag och EU-bidrag har motposter på kostnadssidan främst som personalkostnader samt externa kostnader framförallt för inköp av läromedel. Samtidigt är erhållen volymersättning 3,2 mnkr lägre än budgeterat på grund av färre barn och elever. Några få enheter visar större underskott och ser kontinuerligt över möjligheten att utifrån sina möjligheter bättre balansera ekonomin.

Övriga enheter redovisar överskott med 5,3 mnkr jämfört budget. CVAG/Centrum för vuxenutbildning, arbete och gymnasium visar ett överskott på 4,6 mnkr. Överskottet beror till större del på 1,6 mnkr mer i statsbidrag än budgeterat samtidigt som kostnaderna för köp av utbildningsplatser är 2,2 mnkr lägre än budgeterat. Antalet beviljade kurser ligger i nivå med 2023 men andelen som valt kurser i egen regi har ökat. Matproduktion redovisar ett underskott på 1,4 mnkr. Budgeten medgav utrymme för ökning av livsmedelspriserna men därutöver har även kostnaderna för förbrukningsmaterial ökat rejält, ett statligt beslut påverkade bemanningen och därmed personalkostnaden samt att det går åt mer mat än tidigare, särskilt på måndagar och fredagar. Enheter med mindre överskott är central elevhälsa 0,8 mnkr, Modersmålsenheten 0,7 mnkr och central gemensam ledning 0,6 mnkr samtidigt som Mälärögymnasiet visar en ekonomi i balans.

Investeringar

Den sammanlagda investeringsbudgeten uppgick till 12,1 mnkr varav 5 mnkr överförts till Tekniska nämnden, för utökning av kapacitet hos Stenhamra skola i form av paviljonger.

Av kvarstående budget för förvaltningen 7,1 mnkr har 2,8 mnkr använts under året vilket ger en avvikelse på 4,3 mnkr. Genomförda investeringar är 2,7 mnkr till inventarier, framför allt inköp av nya

klassrumsuppsättningar och nya inventarier till nybyggda förskolor samt 0,1 mnkr till IT-investeringar genom inköp av projektorer till skola.

4. Framåtblick

Den ekonomiska situationen kommande år kommer ställa stora krav på barn- och utbildningsförvaltningen. Tuffa prioriteringar med målsättning att skapa minimal påverkan på kvalitet och en bibehållen god arbetsmiljö kommer att kräva mycket av förvaltningen, inte minst ledarskapet på alla nivåer.

En stor utmaning kommande år är befolkningsutvecklingen med lägre antal barn och elever utifrån såväl mindre antal födda barn men också stopp i nyproducerade bostäder. Eftersom vi av flera skäl behöver renovera och bygga nytt finns risker för en överkapacitet under längre tid. Delvis kan detta mötas med organisationsförändringar.

Under 2025 är målsättningen att starta ny verksamhet, ett anpassat gymnasium i anslutning till Tappströmskolan, verksamheten beräknas smygstarta i liten skala redan hösten 2024.

Förutom det ESF- finansierade projektet "Utvecklingsprogram för fullföljd utbildning (UP2)", som på allvar startade hösten 2023, har förvaltningen beviljats två projekt som stöds av medel från Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) med start hösten 2023. Det ena gäller att utveckla undervisningen för elever med svag teoretisk begåvning och drivs av Central elevhälsa och Närlunda skolan. Det andra syftar till att skapa tillgängliga lärmiljöer för elever med omfattande skolfrånvaro. Uppgårdsskolan tillsammans med personal på Central elevhälsa och staben arbetar i det sistnämnda projektet. Dessa projekt kommer också pågå under 2024.

Ytterligare utmaningar framåt:

- Utbyggnad av förskolor och skolor innebär ökade lokalkostnader och ökade kostnader för investeringar i inventarier.
- Kommande löneförhandlingar innebär risk för att lönerna ökar mer än beräknat.
- Utvecklingen av kostnad för barn/elever i behov av särskilt stöd.
- Världsläget innebär utmaningar när det gäller ökade kostnader för exempelvis livsmedel och skolskjutsar, där prisuppräknning kan ske under året inom framförhandlat avtal.

BILAGOR

Bilaga 1 Resultatrapport barn- och utbildningsnämnden

Bilaga 2 Verksamhetens utfall och resultat

Bilaga 3 Verksamhetsmått

Bilaga 4 Investeringar

Bilaga 1 Resultatrapport barn- och utbildningsnämnden

(tkr, inkl interna transaktioner)	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023	Awik 2023
Summa externa intäkter	122 623	127 198	97 117	30 081
-varav statsbidrag	61 481	61 929	47 838	14 091
-varav taxor och avgifter	34 745	37 016	26 999	10 017
Summa interna intäkter	29 127	30 237	28 171	2 066
-varav driftsersättningar	0	0	0	0
-varav lokalhyresersättning / intern hyresintäkt	0	0	0	0
Summa Intäkter	151 749	157 435	125 288	32 147
Personalkostnader inkl po	-505 018	-521 401	-517 252	-4 148
Lokalhyra intern	-94 761	-97 222	-97 222	0
Lokalhyra extern	-48	-2	0	-2
Övriga externa kostnader	-100 379	-104 353	-94 886	-9 466
Köp av huvudverksamhet	-348 677	-353 918	-345 963	-7 955
Driftsersättningar	0	147	-10 858	11 005
Lokalhyresersättningar	0	0	0	0
Övriga interna kostnader	-30 999	-30 636	-30 119	-516
Avskrivningar o internränta	-2 857	-2 564	-2 636	72
Summa Kostnader	-1 082 738	-1 109 949	-1 098 938	-11 011
Nettokostnad	-930 989	-952 514	-973 650	21 136

Bilaga 2 Verksamhetens utfall och resultat

<i>tkr</i>	Utfall 2022	Utfall 2023			Budget 2023			Ändring netto
	netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	
TOTALT	-930 989	730 791	-1 683 305	-952 514	701 846	-1 675 496	-973 650	21 136
Politisk nämnd	-613		-492	-492		-688	-688	196
Förskola	-210 757	35 271	-245 605	-210 333	23 971	-241 698	-217 727	7 393
Ped.oms/oms obekv. tid	-2 255	430	-2 995	-2 565	352	-2 373	-2 021	-544
Fritidshem. inkl Fritidsklubb	-71 976	17 739	-90 249	-72 510	14 554	-92 093	-77 540	5 030
Förskoleklass	-17 900	174	-17 816	-17 642	137	-18 230	-18 094	452
Grundskola (inkl anpassad grundskola)	-365 679	8 759	-372 813	-364 053	7 680	-382 023	-374 343	10 289
Gymnasieskola (inkl anpassad gymn skola)	-130 878	4 289	-145 518	-141 229	3 673	-140 418	-136 745	-4 484
Förvaltn central och gem vrk	-15 731	3 649	-21 442	-17 793	3 794	-23 159	-19 365	1 573
Förvaltn förskolor och skolor	2 873	567 362	-571 428	-4 067	560 140	-560 140		-4 067
Förvaltningens enheter*	-118 072	93 118	-214 948	-121 830	87 546	-214 675	-127 128	5 298

*Till Förvaltningens enheter hör: gemensam verksamhet egen regi, matproduktion, modersmål, central elevhälsa, individuella gymnasiet samt centrum för vuxenutbildning och arbete

Bilaga 3 Verksamhetsmått

Avvik (+) fler än budget, (-) färre än budget	2019	2020	2021	2022	2023	Budget 2023	Awik 2023
<i>Antal barn i</i>							
Förskola/Ped omsorg barn 1 - 5 år	1 725	1 703	1 704	1 708	1 665	1 697	-32
- Antal barn fsk i egen regi	1 014	999	990	984	949	971	-22
- Antal barn i friförskola/an. kom	697	691	704	712	703	714	-11
- Antal barn i pedagogisk omsorg	14	13	10	12	13	12	1
Skolbarnsomsorg 6 - 9 år	1 719	1 712	1 729	1 726	1 707	1 776	-69
- Antal barn fh i egen regi, inkl särfritids	1 500	1 494	1 511	1 508	1 500	1 539	-39
- Antal barn fh i friskola/an. kom	219	219	217	219	207	237	-30
Öp fh/fritidsklubb 10 - 12 år	828	812	839	868	873	828	45
- Antal anm öp fh i egen regi	821	807	828	848	845,5	811,0	35
- Antal anm öp fh i friskola/an. kom	7	5	11	20	27,9	17,0	11
Förskoleklass	438	434	445	445	430	441	-12
- Antal elever i egen regi	376	376	388	389	379,3	384,0	-5
- Antal elever i friskola/an. kom	62	58	57	56	50,2	57,0	-7
Grundskola År 1 - 9	4 197	4 252	4 264	4 244	4 212	4 293	-82
- Antal elever i egen regi	3 417	3 458	3 461	3 469	3 462	3 523	-61
- Antal elever i friskola	725	733	744	719	701	710	-9
- Antal elever i annan kommun	55	62	59	56	49	60	-12
Anpassad grundskola År 1 - 10	32	34	31	31	34	28	6
Gymnasieskola/folkhögskola	1 220	1 258	1 288	1 293	1 326	1 340	-14
- Antal elever IVG egen regi	36	36	47	43	44	45	-1
- Antal elever i friskola	558	562	561	558	583	577	6
- Antal elever i annan kommun	626	660	680	692	699	718	-19
Anpassad gymnasieskola	7	11	19	23	23,5	26,0	-3
Vuxenutbildning							
- Bevilj. kurser inkl upphandl. eg regi	742	978	1 634	1 994	2 230		
- Antal individer kurser eg regi	323	414	477	914	618		
- Beviljade kurser externa köp	735	884	558	628	395		
- Antal individer, kurser externa köp	249	306	127	155	123		
- Antal deltagare SFI	210	188	173	138	154		
- Antal elever sårvux	2	2	2	2	3		

Bilaga 4 Investeringar

(tkr)

Projekt	Ursprunglig budget 2023	Budget överföring fg år	Budget till/från annan nämnd	Omdisp inom nämnd	TOTAL BUDGET 2023	Utfall	Avvik budget - utfall	Avslutat
Inventarier om- och nybyggnad	3 600				3 600	1 182	2 418	
Inventarier reinvesteringar	2 000				2 000	1 513	487	J
IT-utrustning	1 000				1 000	75	925	J
Ny förskola Ekerö centrum	500				500	0	500	
Stenhamra skola utök kapacitet pav	5 000		-5 000		0	0	0	
SUMMA	12 100	0	-5 000	0	7 100	2 770	4 330	